

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

23. november 2004

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Beskæftigelsesministeriets besvarelse af Kommissionens spørgsmål vedrørende den nationale foranstaltning (østudvidelsen).

De sidste bilag forefindes ikke i elektronisk form

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K

Spørgsmål fra Europa-Kommissionen vedrørende den nationale foranstaltning (østudvidelsen)

Vedlagt fremsendes orientering til Folketingets Europaudvalg vedrørende Kommissionens spørgsmål om den danske nationale foranstaltning (overgangsordning i forbindelse med udvidelsen pr. 1. maj 2004) og de danske myndigheders besvarelse heraf.

Vores sag
7113-0011

Bilag

3

Udenrigsministeriet anmodes om at videresende vedlagte orientering med de to bilag til Folketingets Europaudvalg.

Med venlig hilsen

Claus Hjort Frederiksen

Spørgsmål fra Kommissionen vedrørende den nationale foranstaltning

Europa-Kommissionen har gennemgået indholdet af de enkelte medlemsstaters foranstaltninger vedrørende fri bevægelighed for arbejdstagere fra de nye medlemsstater.

Vores sag
7103-0011

På den baggrund har Kommissionen stillet en række spørgsmål til medlemsstaternes forskellige ordninger, herunder til den danske nationale foranstaltning.

Bilag
2

For Danmarks vedkommende har Kommissionen med brev af 25. august 2004 bedt om:

- en nærmere beskrivelse af de regelændringer, der implementerer aftalen af 2. december 2003,
- en afklaring af den såkaldte 10-ugers regel, der fastlægger en vejledende minimumsgrænse for, hvornår man kan anses for arbejdstager,
- en afklaring af arbejdstageres familiemedlemmers ret til ophold i Danmark,
- en redegørelse for, hvorfor EU-borgere ikke er berettiget til sociale ydelser i jobsøgningsperioden på seks måneder, og
- en afklaring af rettighederne for de nye EU-borgere, der ufrivilligt mister deres arbejde efter at have opnået arbejdstilladelse i Danmark for mindst 12 måneder.

I det danske svar, som er udarbejdet i samarbejde mellem Beskæftigelsesministeriet, Ministeriet for flygtninge, Indvandrere og Integration samt Justitsministeriet, redegøres som ønsket nærmere for de gennemførte lovændringer. Det fremhæves bl.a. i den forbindelse, at:

- 10-ugers reglen alene er en vejledende tidsgrænse, som er fastsat på baggrund af en analyse af EF-Domstolens retspraksis,
- forsørgelseskravet og boligkravet, der gælder for alle EU-borgere, som kommer til Danmark for at søge arbejde, er i overensstemmelse med reglerne om retten for familiemedlemmer til at tage ophold hos arbejdstageren i forordning 1612/68 og med EF-Domstolens praksis,

- det efter en nøje analyse også af EF-Domstolens nyeste retspraksis er Danmarks opfattelse, at en EU-borger, der udnytter retten til at søge job i seks måneder, skal forsørge sig selv i denne periode, og herunder ikke har ret til kontanthjælp, og at
- tiltrædelsestraktatens regler om, at statsborgere fra otte af de nye medlemslande, der har fået meddelt arbejdstilladelse i mindst 12 måneder, har adgang til arbejdsmarkedet i tilfælde af ufrivillig arbejdsløshed, efter Danmarks opfattelse betyder, at disse borgere har ret til på ny at søge arbejde i værtsstaten, men ikke indebærer adgang til sociale ydelser.

Det anføres afslutningsvis, at konklusionen på de danske myndigheders juridiske undersøgelser er, at aftalen og den danske lovgivning fuldt ud overholder gældende EU-ret og tiltrædelsestraktatens bestemmelser om overgangsordninger. Dette gælder i forhold til alle de af Kommissionen rejste spørgsmål.

Til orientering vedlægges Kommissionens brev med spørgsmålene til Danmark. Samtidig vedlægges det svar, som Beskæftigelsesministeriet dags dato har sendt til Kommissionen.

Kommissionen ønsker som udgangspunkt fortrolighed omkring sådan korrespondance, hvilket udvalget anmodes om at respektere.

Europa-Kommissionen
 GD for Beskæftigelse, Sociale Anliggender og Arbejdsmarkedsforhold
 B-1049 Bruxelles
 Belgien

Redegørelse for visse spørgsmål vedrørende de danske overgangsforanstaltninger om fri bevægelighed for arbejdstagere fra de nye EU-medlemsstater

Vores sag
 7103-0011

Med brev af 25. august 2004 har Kommissionen stillet en række opklarende spørgsmål vedrørende de danske overgangsforanstaltninger om fri bevægelighed for arbejdstagere fra de nye EU-medlemsstater.

Kommissionens spørgsmål er stillet under henvisning til de danske myndigheders brev af 17. juni 2004 til Kommissionen, hvori de danske myndigheder har redegjort for de foranstaltninger, Danmark har gennemført i medfør af de overgangsordninger, der er fastlagt i tiltrædelsestraktaten med de nye medlemsstater.

I denne anledning skal de danske myndigheder oplyse følgende:

Ad 1) Hvilken status har den politiske aftale af 2. december 2003 om adgang til arbejdsmarkedet efter EU's udvidelse den 1. maj

a)

Den politiske aftale af 2. december 2003 om EU-udvidelsen er indgået med et meget bredt flertal af Folketingets partier. De partier, der er med i aftalen, repræsenterer således 147 ud af Folketingets 179 medlemmer.

Aftalen er gennemført gennem følgende lovgivning:

- Lov om ændring af lov om børnepasningsorlov, lov nr. 135 af 2. marts 2004.
- Lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, lov nr. 282 af 26. april 2004.
- Lov om ændring af udlændingeloven (Ændring af reglerne om meddelelse af opholdstilladelse på grundlag af beskæftigelse som følge af EU-udvidelsen den 1. maj 2004 m.v.), lov nr. 283 af 26. april 2004.

./. Der henvises til vedlagte lovtekster.

b)

Det har ingen juridisk betydning, at Socialistisk Folkeparti står uden for den del af aftalen, der vedrører ændringer af lov om børnepasningsorlov, jf. afsnit 3 i aftalen, samt afsnit 4 i bilag 3 til aftalen. Betydningen er alene politisk og indebærer, at forligspartierne har accepteret at Socialistisk Folkeparti stemte imod det lovforslag, som udmøntede den del af aftalen. Regeringen havde også uden Socialistisk Folkeparti flertal i Folketinget til at gennemføre denne del af aftalen.

Ad 2) Afklaring vedrørende punkt 2 i bilag 3 om minimumstidsgrænsen for hvornår man er arbejdstager og har ret til sociale ydelser

a) og b)

Kopi af Arbejdsdirektoratets vejledning om reglerne om hjælp til EU-borgere, samt Arbejdsdirektoratets orienteringsbrev til kommunerne vedlægges.

Det fremgår af andet afsnit i vejledningens pkt. 2, at der ved afgørelse af, om en person er blevet arbejdstager, anvendes en vejledende tidsgrænse på 10 uger, hvis ansættelsesforholdet på forhånd har været fastsat til at have en kort varighed. Denne vejledende tidsgrænse er fastsat på baggrund af en analyse af EF-domstolens retspraksis om faktisk og reel beskæftigelse af mere end rent marginalt omfang og i en vis periode, senest EF-Domstolens afgørelser i sagerne C-456/02, Trojani, og C-413/01, Ninni-Orasche.

Det fremgår af tredje afsnit i vejledningens pkt. 2, at kommunerne i hvert enkelt tilfælde skal foretage en konkret vurdering. Dette krav sikrer, at der i hvert enkelt sag tages stilling til, om der har været tale om et reelt og faktisk beskæftigelsesforhold.

Danmark deler således ikke Kommissionens bekymring for, at der i denne forbindelse udvikles en fastlåst definition af begrebet arbejdstager i strid med EF-domstolens praksis.

Ad 3) Afklaring med hensyn til punkt 5 i bilag 3 vedrørende familiemedlemmer

a)

Tiltrædelsesakten giver ikke de nuværende medlemslande mulighed for i forhold til Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn at fravige andre bestemmelser i Rådets forordning 1612/68/EØF af 15. oktober 1968 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet (EF-Tidende Specialudgave 1968 II, s. 467) end dennes artikel 1-6, hvorfor forordningens artikel 10 om arbejdstagerens familiemedlemmers adgang til at tage ophold hos arbejdstageren finder anvendelse for familiemedlemmer til arbejdstagere fra de nævnte lande ganske som for familiemedlemmer til arbejdstagere fra de gamle EU-lande samt Cypern og Malta.

Følgende familiemedlemmer har i medfør af forordningens artikel 10 uanset de pågældendes nationalitet adgang til at tage ophold hos arbejdstageren:

- Arbejdstagerens ægtefælle.
- Arbejdstagerens eller dennes ægtefælles efterkommere i lige linje, der er under 21 år eller forsørges af arbejdstageren.
- Personer, der er beslægtede i opstigende linje med arbejdstageren eller dennes ægtefælle og forsørges af arbejdstageren.

Medlemslandene skal herudover lette tilflytningen for andre familiemedlemmer, der forsørges af arbejdstageren eller i hjemlandet er optaget i dennes husstand. Det er en forudsætning for de nævnte familiemedlemmers adgang til at tage ophold hos arbejdstageren, at denne for sin familie råder over en bolig, der opfylder de krav, der anses for normale for indenlandske arbejdstagere i det område, hvor arbejdstageren er beskæftiget. Denne betingelse må ikke medføre forskelsbehandling mellem indenlandske arbejdstagere og arbejdstagere fra andre medlemslande.

Det er på baggrund af det anførte den danske regerings opfattelse, at der efter EU-retten kan stilles krav om, at EU-borgeren på ansøgningstidspunktet kan forsørge de familiemedlemmer, hvis adgang til at tage ophold hos EU-borgeren ifølge forordningens artikel 10 kan betinges af, at den pågældende forsørger dem. Der er således i forordningens artikel 10, stk. 2, opstillet den betingelse, at familiemedlemmet "forsørges af eller i hjemlandet er optaget i den nævnte arbejdstagers husstand", hvilket indikerer, at forsørgelsen – i modsætning til optagelsen i arbejdstagerens husstand i hjemlandet, der i sagens natur højst kan bestå indtil tidspunktet for arbejdstagerens udrejse – skal være aktuel på ansøgningstidspunktet.

Forsørgelseskravet vil blive anset for opfyldt, hvis EU-borgeren frem til tidspunktet for ansøgningen om familiesammenføring forsørgede de familiemedlemmer, der er omfattet af forsørgelseskravet, og hvis EU-borgeren på tidspunktet for ansøgningen om familiesammenføring råder over en indkomst, som mindst svarer til, hvad EU-borgeren og de pågældende familiemedlemmer tilsammen ville have i indkomst, dersom de alene hver især modtog den laveste indkomsterstattende ydelse, der kan modtages efter den danske sociallovgivning.

Forsørgelseskravet vil ikke blive forlangt opfyldt ud over tidspunktet for familiesammenførings meddelelse.

Efter EF-Domstolens praksis kan boligkravet efter artikel 10, stk. 3, i forordning 1612/68 ikke forlanges opretholdt udover det tidspunkt, hvor familiemedlemmet tager bolig hos arbejdstageren, medmindre denne skaffer sig en bolig, som opfylder kravene i artikel 10, stk. 3, alene med henblik på at skaffe sine familiemedlemmer opholdstilladelse og umiddelbart efter opnåelsen af tilladelsen fraflytter boligen, jf. EF-domstolens dom af 18. maj 1989 i sag 249/86, Kommissionen mod Tyskland (Saml. 1989 1263).

Boligkravet vil derfor alene blive forlangt opfyldt på tidspunktet for meddelelsen af familiesammenføringen. Da tilsvarende hensyn gør sig gældende for så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt forsørgelseskravet kan forlanges løbende opfyldt, vil for-

sørgelseskravet som ovenfor anført ligeledes ikke blive forlangt opfyldt udover tidspunktet for meddelelsen af familiesammenføringen.

Det bemærkes, at bestemmelserne i forordning 1612/68 er en tydeliggørelse af indholdet af princippet om arbejdskraftens fri bevægelighed, der er fastlagt i artikel 39 og 40 (tidligere 48 og 49) i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, og at forordningen derfor skal fortolkes på baggrund af disse traktatbestemmelser, hvorefter foranstaltninger, der er nødvendige for gradvist at gennemføre arbejdskraftens fri bevægelighed, skal iværksættes. Udlændingemyndighederne anlægger derfor ved vurderingen af, om boligkravet er opfyldt, et konkret og forholdsvis lempeligt skøn.

b)

Efter udlændingelovens § 14, stk. 1, nr. 2, er udlændinge, der er omfattet af EU-reglerne, jf. udlændingelovens §§ 2 og 6, dog ikke statsborgere i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a (opholdstilladelse på grundlag af beskæftigelse), fritaget for krav om opholdstilladelse.

Familiemedlemmer til en herværende arbejdstager fra Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet eller Ungarn har ret til at tage ophold hos den pågældende i medfør af artikel 10 i forordning 1612/68 og skal således ikke have opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a.

De pågældende familiemedlemmer er dermed berettigede til at arbejde her i landet uden at skulle opfylde de særlige krav (f.eks. til løn- og ansættelsesvilkårene), der stilles som betingelse for meddelelse af opholdstilladelse efter overgangsordningens regler.

c)

Kompendium vedrørende lov nr. 283 af 26. april 2004 vedlægges.

Ad 4) Afklaring med hensyn til punkt 6 i bilag 3 om kontanthjælp sammenholdt med punkt 2 i bilag 2 om mulighed for seks måneders jobsøgningsperiode

a) og b)

Efter udlændingelovens § 2, stk. 1, sidste led, kan en EU/EØS-borger – herunder en borger fra de nye EU-lande – indrejse og opholde sig her i landet i indtil 6 måneder fra indrejsen, såfremt den pågældende er arbejdssøgende. Den nævnte bestemmelse er ikke ændret i forbindelse med EU-udvidelsen.

EF-Domstolen har i sag C-292/89 *The Queen mod Immigration Appeal Tribunal* (Antonissen) fastslået, at en arbejdssøgendes ophold kan tidsbegrænses, men at der for at tilgodese formålet med artikel 48 (i dag artikel 39) i Traktat om Den Europæi-

ske Union skal gives den pågældende en rimelig frist til i den pågældende medlemsstat at få kendskab til de beskæftigelsestilbud, der svarer til den pågældendes erhvervsmæssige kvalifikationer, og til i givet fald at foretage det fornødne for at blive ansat. Domstolen godkendte i den konkrete sag en frist på seks måneder.

Bestemmelsen i udlændingelovens § 2, stk. 1, sidste led, administreres i overensstemmelse med præmisserne i den nævnte dom lempeligt, såfremt EF- eller EØS-statsborgeren ved 6-måneders-periodens udløb beviser, at han fortsat er arbejdssøgende og faktisk har reelle chancer for at opnå ansættelse, jf. også udlændingelovens § 2, stk. 3, hvorefter de begrænsninger, der følger af udlændingeloven kun finder anvendelse på udlændinge, der er omfattet af EU-reglerne, i det omfang det er foreneligt med disse regler.

c)

De relevante danske myndigheder har umiddelbart efter EF-domstolens afsigelse af dommen i sagen C-138/02, Brian Francis Collins mod Secretary of State for Work and Pensions, analyseret dommen for at sikre, at den lovgivning, der på det tidspunkt stod over for vedtagelse i det danske Folketing, ikke var i strid med EF-domstolens fortolkning af EU-retten.

Det var og er fortsat Danmarks opfattelse, at Collins-dommen ikke forholder sig til ret til kontanthjælp.

Derimod handler dommen om bl.a. førstegangsarbejdssøgende fra et andet EU-lands ret til ligebehandling i forhold til ret til en bestemt, britisk social sikringsydelse, som domstolen anser for at være en arbejdsløshedsydelse.

Det var således alene den bopælsbaserede "jobseekers allowance", der var til pådømmelse, jf. dommens præmis 68. Domstolen anser denne ydelse for at være en social sikringsydelse, og ikke fx en kontanthjælpsydelse. Dette støttes af, at ydelsen er optaget i bilag IIa til forordning 1408/71 som en særlig, ikke-bidragspligtig ydelse, der ikke kan eksporteres.

Domstolen når frem til, at unionsborgeres krav på ligebehandling i det EU-land, hvor de opholder sig, medfører, at de har ret til støtte til arbejdssøgende, men ligebehandlingsprincippet er ikke til hinder for, at dette land stiller betingelser for adgang til støtte til arbejdssøgende. Betingelserne skal dog støttes på objektive hensyn, der er uafhængige af de berørte personers nationalitet og står i rimeligt forhold til det formål, der lovligt forfølges med de nationale betingelser.

Collins-dommen har således været overvejet i forbindelse med udmøntningen af aftalen, og det er vurderet, at den ikke giver anledning til at ændre præciseringen af lov om aktiv socialpolitik.

d)

Danmark har ikke gennemført lovgivning, der begrænser ydelser til arbejdssøgende fra andre medlemslande. Som det fremgår af den vejledning, der er vedlagt til besvarelse af pkt. 2, b, følger det af EU-retten, at førstegangsarbejdssøgende skal forsøge sig selv, når de søger arbejde i en anden medlemsstat.

Arbejdssøgende, der har ret til arbejdsløshedsydelse i en anden medlemsstat, kan tage disse ydelser med under arbejdssøgning i Danmark i en periode på op til 3 måneder, jf. art. 69 i forordning 1408/71.

Ad 5) Afklaring vedrørende punkt 3 i bilag 2 om tidsbegrænsede opholds- og arbejdstilladelser

a)

Efter Tiltrædelsesaktens artikel 24 gælder de foranstaltninger, der opregnes i Tiltrædelsesaktens bilag V-XIV, for de nye EU-medlemsstater på de betingelser, der følger af de landeopdelte overgangsforanstaltninger. Det følger af disse bilag, at nuværende EU-medlemsstater i en overgangsperiode som en undtagelse fra artikel 1-6 i Rådets forordning 1612/68/EØF om arbejdskraftens fri bevægelighed inden for Fællesskabet kan anvende nationale foranstaltninger eller foranstaltninger i henhold til bilaterale aftaler til at regulere adgangen til deres arbejdsmarked for statsborgere i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn.

Artikel 1-6 i den pågældende forordning regulerer EU-borgernes adgang til at tage og udøve lønnet beskæftigelse på en anden medlemsstats område. Efter bl.a. forordningens artikel 1 har enhver statsborger i en medlemsstat uanset bopæl ret til at tage og udøve lønnet beskæftigelse på en anden medlemsstats område i overensstemmelse med de administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser, der gælder for arbejdstagere, der er statsborgere i denne stat. Efter samme bestemmelse har en EU-borger på en anden medlemsstats område navnlig samme fortrinstilladelse som statsborgere i denne stat med hensyn til adgangen til ledige stillinger.

Danmark har med hjemmel i Tiltrædelsesakten gennemført nationale foranstaltninger, som indebærer, at der i en overgangsperiode stilles krav om, at en arbejdstager fra Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet eller Ungarn kun lovligt kan arbejde i Danmark, hvis vedkommende har fået en opholds- og arbejdstilladelse fra de danske myndigheder.

For så vidt angår adgangen til at indrejse og opholde sig i Danmark som første gangsarbejdssøgende sidestilles statsborgere i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet eller Ungarn med statsborgere i de øvrige EU-lande, jf. udlændingelovens § 2, stk. 1, 2. led, som fastsætter en generel adgang for EU-borgere til at indrejse og opholde sig her i landet i indtil 6 måneder fra indreisen, såfremt de pågældende er arbejdssøgende.

De arbejdssøgende forudsættes at skulle forsørge sig selv i jobsøgningsperioden, hvilket må antages at svare til det udgangspunkt, der i dag gælder for alle øvrige EU-borgere, jf. EF-Domstolens dom i sag C-138/02 Brian Francis Collins mod Secretary og State for Work and Pensions.

Den nationale overgangsordning indebærer, at en opholds- og arbejdstilladelse meddelt til en statsborger i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet eller Ungarn på grundlag af beskæftigelse her i landet, jf. udlændingelovens §§ 9 a og 13, stk. 1, 1. pkt., som udgangspunkt inddrages eller nægtes forlænget,

hvis arbejdstageren mister det arbejde, som danner grundlaget for opholds- og arbejdstilladelsen, eller hvis de nærmere betingelser for tilladelsen ikke længere er til stede, jf. udlændingelovens § 19, stk. 1, nr. 1 og 3.

Hvis opholds- og arbejdstilladelsen inddrages eller nægtes forlænget og den pågældende søger om arbejde på ny, skal den pågældende behandles på samme måde som en førstegangsarbejdssøgende. Dette indebærer, at de pågældende vil kunne opholde sig og søge om arbejde på ny i Danmark i indtil 6 måneder (eller længere, hvis de fortsat er arbejdssøgende og faktisk har reelle chancer for at opnå ansættelse).

Det fremgår af overgangsbestemmelserne i Tiltrædelsesakten – i det følgende eksemplificeret ved bilaget om Litauen, idet det bemærkes, at Tiltrædelsesaktens bilag om Estland, Letland, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn har samme ordlyd – at litauiske statsborgere, der den 1. maj 2004 allerede har lovlig beskæftigelse i Danmark, og hvis arbejdstilladelse i Danmark er udstedt for en uafbrudt periode på mindst 12 måneder, har ”adgang til arbejdsmarkedet” i Danmark, men ikke til arbejdsmarkedet i andre medlemsstater, der anvender nationale foranstaltninger, jf. bilagets pkt. 2, 2. afsnit. Tilsvarende skal litauiske statsborgere, der efter tiltrædelsen får arbejds tilladelse i Danmark for en uafbrudt periode på mindst 12 måneder, efter bilagets pkt. 2, 3. afsnit, have de ”samme rettigheder”.

Litauiske statsborgere, der opfylder betingelserne i 2. og 3. afsnit, mister dog disse rettigheder, hvis de frivilligt forlader arbejdsmarkedet. Litauiske statsborgere, der på tiltrædelsesdatoen har lovlig beskæftigelse i Danmark, og hvis arbejdstilladelse er udstedt for en periode på under 12 måneder, har heller ikke disse rettigheder.

Det er ikke den danske regerings opfattelse, at det gældende bilags pkt. 2, 2.-5. afsnit, indebærer, at personer fra Litauen, som på tiltrædelsesdatoen har en arbejdstilladelse udstedt for mindst 12 måneder, eller som efter den 1. maj 2004 får udstedt en arbejdstilladelse for mindst 12 måneder, ikke kan omfattes af værtsstatens eventuelle overgangsordninger (nationale foranstaltninger). Den danske regering finder således, at der ved det gældende bilags pkt. 2, 2.-5. afsnit ikke er tillagt disse personer en adgang til at nyde alle rettigheder, der følger af EF-Traktatens artikel 39 om arbejdskraftens frie bevægelighed og gennemførelsesbestemmelserne hertil.

Det er ikke defineret i bilagets pkt. 2, hvad der nærmere skal forstås ved kravet om, at litauiske statsborgere, der på tiltrædelsesdatoen har lovlig beskæftigelse i en af de nuværende medlemsstater, og hvis arbejdstilladelse i den pågældende medlemsstat er udstedt for en uafbrudt periode på mindst 12 måneder, har ”adgang til arbejdsmarkedet” i denne medlemsstat, jf. 2. afsnit, og at litauiske statsborgere, der efter tiltrædelsen får arbejdstilladelse i en af de nuværende medlemsstater for en uafbrudt periode på mindst 12 måneder, skal have de ”samme rettigheder”, jf. 3. afsnit. Det må antages, at der med ”samme rettigheder” henvises til omtalen i bilagets pkt. 2, 2. afsnit, af retten til ”adgang til arbejdsmarkedet” i den pågældende medlemsstat.

Efter den danske regerings opfattelse indebærer en naturlig sproglig forståelse af ordene ”adgang til arbejdsmarkedet”, at litauiske statsborgere, der opfylder betingelserne i bilagets pkt. 2, 2. og 3. afsnit, skal have ret til på ny at søge om arbejde i værtsstaten, der anvender nationale foranstaltninger, når beskæftigelsen ufrivilligt er

ophørt, jf. bilagets pkt. 2, 4. afsnit, hvorefter den litauiske statsborger mister denne ret, hvis den pågældende frivilligt forlader arbejdsmarkedet i den pågældende stat. Bilagets pkt. 2, 2. og 3. afsnit, indrømmer således litauiske statsborgere, der har en arbejdstilladelse på mindst 12 måneder, men som afskediges, en ret til uden opholdstilladelse at opholde sig i værtsstaten, der anvender nationale foranstaltninger, med henblik på igen at søge om beskæftigelse i denne. Hvis denne ret til på ny at søge om beskæftigelse i værtsstaten ikke var blevet indsat i bilagets pkt. 2, 2. og 3. afsnit, kunne en stat, der anvender nationale foranstaltninger, nægte at lade litauiske statsborgere opholde sig i staten med henblik på at søge om en ny beskæftigelse.

Derimod er det ikke nærliggende at udlede af ordene ”adgang til arbejdsmarkedet”, at der dermed sigtes til at indrømme en litauisk statsborger, der er meddelt arbejdstilladelse for mindst 12 måneder, jf. bilagets pkt. 2, 2. og 3. afsnit, de videregående rettigheder, der følger af reglerne om arbejdskraftens fri bevægelighed i EF-Traktatens artikel 39 og gennemførelsesbestemmelserne hertil som f.eks. forordning 1612/68 artikel 7 om generel ligebehandling af den vandrende arbejdstager med indenlandske arbejdstagere. Det er således ikke anført i bilagets pkt. 2, 2. og 3. afsnit, at en litauisk statsborger, der er meddelt arbejdstilladelse for mindst 12 måneder, skal have de arbejdstagerrettigheder, der følger af EF-Traktatens artikel 39 og f.eks. forordning 1612/68 artikel 7.

Dertil kommer, at ud fra en formålsfortolkning af bilagets pkt. 2 er bilagets pkt. 2, 2. og 3. afsnit, ikke til hinder for, at en medlemsstat, der anvender nationale foranstaltninger, kan inddrage opholds- og arbejdstilladelsen eller nægte den forlænget, hvis den litauiske arbejdstager ufrivilligt mister det arbejde, som danner grundlaget for opholds- og arbejdstilladelsen udstedt for mindst 12 måneder. Formålet med bilagets pkt. 2 er at give en medlemsstat en adgang til at indføre nationale foranstaltninger over for litauiske statsborgere i en overgangsperiode, jf. bilagets pkt. 2, 1. afsnit. En medlemsstat har således mulighed for helt at udelukke litauiske arbejdstagere fra at kunne søge arbejde i staten i en overgangsperiode. I det omfang en medlemsstat, der anvender nationale foranstaltninger, åbner op for, at litauiske statsborgere kan søge og udøve arbejde i staten, forekommer det at være i strid med bilagets formål, hvis bilagets pkt. 2, 2. og 3. afsnit, skulle fortolkes på en sådan måde, at de nationale foranstaltninger kun ville kunne håndhæves over for litauiske statsborgere, der har en dansk arbejdstilladelse på under 12 måneder.

Den nationale overgangsordning indebærer, at statsborgere fra de nye medlemsstater, der – frivilligt eller ufrivilligt – mister det arbejde, der har dannet grundlag for deres opholds- og arbejdstilladelse, kan opholde sig her i landet, med henblik på at søge efter et nyt arbejde i op til 6 måneder, selv om opholds- og arbejdstilladelsen inddrages. Overgangsordningen opfylder dermed kravet i bilagets pkt. 2 om, at litauiske statsborgere, der ufrivilligt har mistet arbejdet, skal have adgang til arbejdsmarkedet i Danmark – og indrømmer den, der frivilligt har mistet sit arbejde, en tilsvarende ret, ligesom adgangen til på ny at søge arbejde her i landet ikke efter den nationale overgangsordning er indskrænket til at gælde for personer, der er meddelt opholds- og arbejdstilladelse for mindst 12 måneder.

b)

Kompendium vedrørende lov nr. 283 af 26. april 2004 vedlægges.

Konklusion

Konklusionen på de danske myndigheders juridiske undersøgelser er, at aftalen og den danske lovgivning fuldt ud overholder gældende EU-ret og tiltrædelses-traktatens bestemmelser om overgangsordninger. Dette gælder i forhold til alle de af Kommissionen rejste spørgsmål.

Med venlig hilsen

Bo Smith